
Osallistuvan budjetoinnin määrärahan käyttäminen

KHALL 12.05.2025 § 100
69/02.02.00/2025

Osallistuva budjetointi on toimintamalli, jossa kuntalaiset osallistuvat kunnan budjetin käyttöä koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on lisätä asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia. Osallistuvaa budjetointia voidaan toteuttaa yksittäisen määrärahan kohdentamisessa tai yksittäisen hankkeen tai investoinnin suunnittelussa sekä laajemmin tarkasteltuna kunnan eri tehtävien, kuten esimerkiksi turvallisuustyön ja hyvinvointityön suunnittelussa ja toteutuksessa. Vuoropuhelua on mahdollista käydä verkossa sähköisillä alustoilla (esim. otakantaa.fi), asukastilaisuuksissa, työpajoissa ja muita yhteistyökanavia hyödyntäen.

Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin kokeilu käynnistyi Sastamalassa vuonna 2022. Kaupungin vuoden 2022 talousarvioon kirjattiin, että asukkaiden osallisuutta vahvistetaan kokeilemalla osallistuvan budjetoinnin toimintamallia myöntämällä rahoitusta kuntalaisten hyvinvointia tukevan toiminnan toteuttamiseen. Talousarviossa tarkoitukseen varattiin 50 000 euron määräraha ja osallistuvan budjetoinnin teemana oli nuorten hyvinvointi. Samalla todettiin, että osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja periaatteet toimivat pilottina ja että ensimmäisen vuoden kokemuksia hyödynnetään tulevien vuosien osallistuvan budjetoinnin toimintamallin käytössä.

Vuonna 2023 osallistuvaan budjetointiin osoitettiin edelleen 50 000 euroa ja teemana oli kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyvät hyvinvointia tukevat pienhankkeet. Toimintamallia ja periaatteita päivitettiin pilottivuoden kokemusten perusteella. Valmisteluvaiheen ja ideoiden työstämisen koettiin vievän suhteellisen paljon aikaa, minkä vuoksi prosessia olisi tarpeen edelleen tiivistää.

Edelleen vuonna 2024 osallistuvaan budjetointiin osoitettiin 50 000 euroa teemana hyvinvointia tukevan toiminnan kehittäminen. Määräraha päätettiin kohdentaa seitsemään eri hankkeeseen. Lisäksi hankkeiden jälkeen käyttämättä jääneellä määrärahalla päätettiin hankkia penkkejä ja pöytiä rannoille ja luontopoluille.

Kaupungin vuoden 2025 talousarvion mukaan osallistuva budjetointi jatkuu. Vuoden teema on yhteisöllisyyden vahvistaminen, johon liittyviä hankkeita voivat toteuttaa myös erilaiset yhdistykset ja järjestöt. Talousarvion kaupunkikonsernin keskeisiin teemoihin asukkaiden osallisuuteen ja vuorovaikutteisuuteen liittyen on kirjattu, että vuorovaikutteisuutta lisätään asukkaiden osallistamisen lisäämisellä (mm. asukasraadit). Pääpaino osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisessä on digitaalisissa palveluissa. Lisäksi osallisuutta ja vuorovaikutteisuutta lisätään asukastilaisuuksilla, joiden tarkoituksena on saattaa yhteen viranhaltijat, päättäjät sekä alueen asukkaat keskustelemaan

yleisellä tasolla alueen asioista. Osallistuvaan budjetointiin on varattu talousarviossa 30 000 euron määräraha.

Kaupungin johtoryhmä hyväksyi osallistuvan budjetoinnin toimintasuunnitelman vuodelle 2025 kokouksessaan 10.2.2025. Valmistelusta vastaavaan työryhmään nimettiin kaupungilta hallintojohtaja Tapio Rautava, hyvinvointikoordinaattori Mervi Saari, liikuntapaikkamestari Jari Aho, kaupunginpuutarhuri Suvi Isosävi, rakennuttajainsinööri Elias Tepsa sekä viestintä- ja markkinointipäällikkö Maarit Rapp.

Osallistuvan budjetoinnin ideointivaihe toteutettiin ajalla 11.2.-16.3.2025. Ideoita saatiin 29 kappaletta. Kaikki saapuneet hankeideat on julkaistu Sastamalan kaupungin verkkosivuilla. Valmisteleva työryhmä käsitteli ideat, joista 11 ideaa täytti vuoden 2025 kriteerit ja etenivät äänestysvaiheeseen. Äänestysvaihe toteutettiin ajalla 6.4.-20.4.2025 kaupungin uudella sähköisellä osallistumisalustalla, joka mahdollisti myös kuntalaisten keskinäisen vuorovaikutuksen ideoista. Jokaisella kuntalaisella oli mahdollisuus antaa hankkeille viisi ääntä. Äänestämässä kävi yhteensä 228 henkilöä ja ääniä hankkeille annettiin yhteensä 578. Osallistuvan budjetoinnin hankekokonaisuutta on esitelty nuorisovaltuustolle sekä vanhus- ja vammaisneuvostoille prosessin aikana.

Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaiheeseen edenneet hankkeet äänineen olivat:

- Harrastesoittaja torin esiintymislavalle
- Ilmoitustaulu Pehulan kyläkeskukseen
- Pehulan grillipaikan siistiminen
- Leikkikenttä Kiikoisiin
- Osallistavat tapahtumat Sastamalassa
- Suodenniemen nuotiopaikan ehostus
- Kiikan Lauttarannan parkkipaikan parannus
- Kulttuuria, kahvetta ja kastamista Kiikassa
- Grillikatos Aurajärven rantasaunalle
- Toritapahtuma loppukesä 2025
- Kiikoisten vanhan paloaseman kunnostus

Äänestyksen tuloksena osallistuvan budjetoinnin valmistelutiimi on esittänyt kaupungin johtoryhmälle kahdeksan eniten ääniä saaneen hankkeen toteuttamista vuoden 2025 osallistuvaan budjetointiin varatulla määrärahalla. Johtoryhmä on hyväksynyt nämä kahdeksan hanketta esitettäväksi kaupunginhallitukselle.

Osallistuvan budjetoinnin määrärahat sisältyvät konsernihallinnon yhteisiin eriin, minkä vuoksi kaupunginhallitus päättää määrärahan käyttämisestä.

Oheismateriaalina on tarkempi yhteenvedo äänestysvaiheeseen edenneistä ja hyväksyttäväksi esitettävistä hankkeista.

Toimivallan peruste

Hallintosäätö 25 §

Valmistelija

nimetty valmisteluryhmä, hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä, että osallistuvan budjetoinnin määräraha 30.000 euroa kohdennetaan valmisteluvaiheisiin perustuen (hinnat alv 0%) seuraaviin hankkeisiin:

1. Grillikatos Aurajärven ranta-aunalle, 6.000 euroa
2. Kiikoisten vanhan paloaseman kunnostus, 4.500 euroa
3. Hämeenlahden uimarannan viereisen leikkipaikan kunnostus, 4.000 euroa
4. Kulttuuria, kahvetta ja kastamista Kiikassa, 5.700 euroa
5. Pehulan uimarannan viereisen grillipaikan siistiminen, 2.000 euroa
6. Osallistuvat ja yhteisölliset tapahtumat Sastamalaan, 4.000 euroa
7. Kiikan lauttarannan parkkipaikan, sekä tien ehostus, 1.300 euroa
8. Suodenniemen nuotiopaikan ehostus, 2.500 euroa.

Hankkeiden toteuttajien kanssa laaditaan yhteistyösopimukset, joissa määritellään tarkemmin hankkeiden toteuttamisesta.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä toteutettavaksi myös Eläkeliiton Vammalan yhdistys ry:n hankkeen harrastesoittaja torin esiintymislavalle, 800 euroa (elinkeinopalvelujen määrärahoista).

Lisätietoja

hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202